

บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
AIMPHAN PRESS CO., LTD.

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ทัศนศิลป์ ๓

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

ดร. เดชิต	ตรีชัย	กศ.บ. (Art Education), ค.ม. (ประถมศึกษา) Ph.D (Strategy of Development)
-----------	--------	--

ผู้ตรวจ

นางสาวณิรณช	สุวรรณมัย	ค.ม. (ศิลปศึกษา)
นายนิติพัฒน์	วิจิตรภาพ	ศศ.บ. (ศิลปศึกษา), นศ.ม. (สื่อสารมวลชน)
นายไพโรจน์	พึ้งขจร	ค.บ. (ศิลปกรรม)

บรรณาธิการ

นายณัฐวุฒิ	จันทโรทัย	ศศ.บ. (ศิลปศึกษา), ศศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา), นม. (นิเทศศาสตร์)
นางสาวสุชาดา	วราหพันธ์	กศ.บ. (สังคมศึกษา), ค.ม. (พื้นฐานการศึกษา)

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๙

พิมพ์ครั้งที่ ๑

ISBN 978-616-07-0448-4

จัดทำโดย บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

ฝ่ายการตลาด, ฝ่ายการเงินและบัญชี, ฝ่ายผลิตและจัดส่ง :

๖๙/๑๐๙ หมู่ ๑ ซ.พระแม่การุณย์ ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทร. ๐-๒๕๕๔-๕๕๕๙, ๐-๒๕๕๔-๕๕๕๓, ๐-๒๕๖๑-๔๕๕๐-๒ โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๕๕๕๓

ฝ่ายวิชาการ :

๘๗/๑๒๒ ถ.เทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐
โทร. ๐-๒๕๕๔-๔๕๕๙-๒๐, ๐-๒๕๕๓-๘๑๖๘-๙ โทรสาร ๐-๒๕๕๐-๒๕๕๓

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน **ทัศนศิลป์ ๓** เล่มนี้ได้เรียบเรียงขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ ๑ ทัศนศิลป์ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น ๖ หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย **สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์** โดยใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ ทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์ การวิเคราะห์วิจารณ์ งานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น **วัฒนธรรม ประเพณี อาชีพ** ที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ การประเมินผลงานทัศนศิลป์เพื่อจัดนิทรรศการ และงานทัศนศิลป์กับวัฒนธรรมไทยและสากล และเพื่อให้หนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือสมบูรณ์แบบที่ผู้เรียนจะได้ประโยชน์สูงสุด เมื่อเรียนจบในแต่ละเรื่องจะมี **กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิด คำถามส่งเสริมการเรียนรู้** เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้ความเข้าใจ ทั้งนี้ได้เน้นการบูรณาการกับความรู้ในวิชาอื่น และเป็นการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลในท้องถิ่น เพื่อให้ นักเรียนเห็นคุณค่าและมีความภูมิใจในศิลปะ วัฒนธรรม สืบสานเอกลักษณ์ความโดดเด่นในท้องถิ่นของตน อันเป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนศิลปะ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ๓** จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน ที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะต่อไป

ฝ่ายวิชาการ บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้ ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ	๑	กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๗ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๔๘
สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ	๒	๔ วัฒนธรรม ประเพณี อาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์	๔๙
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๑ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๑๔	วัฒนธรรมการสร้างบ้านเรือนไทย	๕๐
ผลงาน เทคนิค วิธีการของศิลปินไทย ในการสร้างงานทัศนศิลป์	๑๕	กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๘ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๕๔
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๒ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๒๐	ประเพณีไทย	๕๕
ทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์	๒๑	กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๙ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๖๓
๒ การสร้างงานทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล	๒๒	อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์	๖๔
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๓ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๒๙	กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๑๐ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๖๗
การใช้หลักการออกแบบในการสร้าง งานสื่อผสม	๓๐	๕ การประเมินผลงานทัศนศิลป์ เพื่อจัดนิทรรศการ	๖๙
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๔ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๓๑	การจัดนิทรรศการศิลปะ	๗๐
การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ ๒ มิติ และ ๓ มิติ เพื่อถ่ายทอด	๓๑	เกณฑ์การประเมินผลงานทัศนศิลป์	๗๒
ประสบการณ์และจินตนาการ	๓๒	กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๑๑ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๗๕
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๕ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๓๖	๖ งานทัศนศิลป์กับวัฒนธรรมไทย และสากล	๗๖
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๖ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๔๐	ศิลปะไทยสมัยรัตนโกสินทร์	๗๗
๓ การวิเคราะห์วิจารณ์งานทัศนศิลป์ ของตนเองและผู้อื่น	๔๑	กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๑๒ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๘๓
การวิเคราะห์วิจารณ์งานทัศนศิลป์ ของตนเองและผู้อื่น	๔๓	ศิลปะสากล	๘๕
		กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิดที่ ๑๓ คำถามส่งเสริมการเรียนรู้	๘๘
		บรรณานุกรม	๙๙

ข้อเสนอแนะสำหรับครูและผู้บริหาร

บทเรียนนี้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

มาตรฐาน ศ ๑.๑ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้

- ศ ๑.๑ (๑) บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมา โดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์
- (๓) วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพ
- (๗) สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สื่อความหมายเป็นเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ

สาระการเรียนรู้

- ๑ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ
กิจกรรมเรื่อง : ความสมดุลของศิลปะและธรรมชาติ
- ๒ ผลงาน เทคนิค วิธีการของศิลปินไทยในการสร้างงานทัศนศิลป์
กิจกรรมเรื่อง : ตามรอยเหม เวชกร

ความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนรู้

วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ รวมทั้งผลงาน เทคนิค วิธีการของศิลปินไทยในการสร้างงานทัศนศิลป์ นำมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์งานเพื่อสื่อความหมาย ถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการได้

๒ ทัศนศิลป์ ม.๑

สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้ ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ

ทัศนธาตุ

ในการเรียนทัศนศิลป์นั้น ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับทัศนธาตุเป็นเรื่องแรก เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เนื่องจากทัศนธาตุเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำไปจัดองค์ประกอบศิลป์ เพื่อให้เกิดความงามตามหลักการทางศิลปะ และเป็นการสร้างสรรค์ผลงานทางจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ฯ ทัศนธาตุที่สำคัญ ได้แก่

๑. จุด (Dot) คือ ทศนะธาตุที่เล็กที่สุด และเป็นจุดกำเนิดของทัศนธาตุต่างๆ

๒. เส้น (Line) เกิดจากการเรียงตัวของจุด เส้นมีความสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ เพราะเป็นสิ่งควบคุมพื้นที่ทำให้เกิดรูปและความหมายรวมถึงบ่งบอกขนาด ความยาว ความกว้าง ทิศทาง และเป็นสื่อแสดงออกทางอารมณ์ของศิลปิน

การนำเสนอเส้นชนิดต่างๆ บนงานทัศนศิลป์จะพบเส้นหลายชนิดซึ่งให้ความรู้สึกทางอารมณ์ ดังนี้

- * เส้นตรงแนวตั้ง ให้ความรู้สึก มั่นคง แข็งแรง ความสูง
- * เส้นตรงแนวนอน ให้ความรู้สึก สงบ ราบเรียบ ความกว้าง
- * เส้นเฉียงหรือเส้นทแยง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง
- * เส้นโค้งหรือเส้นคด ให้ความรู้สึก อ่อนหวาน พลั้วไหว นุ่มนวล
- * เส้นหยัก ให้ความรู้สึกสับสนวุ่นวาย ยุ่งเหยิง ไม่เป็นระเบียบ

๓. รูปร่าง (Shape) เป็นทัศนธาตุที่เกิดจากการล้อมรอบด้วยเส้นบนระนาบ (Plane) มีลักษณะเป็น ๒ มิติ คือความกว้างและความยาว รูปร่างจำแนกออกได้หลายชนิด ดังนี้

รูปร่างเรขาคณิต (Geometric Shape) คือ พื้นที่ล้อมรอบด้วยเส้นตรง วงกลมและวงรี เช่น รูปสี่เหลี่ยม รูปสามเหลี่ยม รูปห้าเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน วงกลม วงรี เป็นต้น

๓
ทัศนศิลป์ ม.๑

รูปร่างสัญลักษณ์ (Symbol Shape) คือ รูปร่างที่มนุษย์สร้างขึ้นมาอย่างง่าย ๆ เพื่อสื่อความหมายอย่างรวดเร็ว เช่น ป้ายจราจร ป้ายบอกทาง เครื่องหมายการค้า เป็นต้น

รูปร่างธรรมชาติ (Natural Shape) คือ รูปร่างที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น รูปร่างของคน สัตว์ พืช ภูเขา ก้อนหิน ฯ

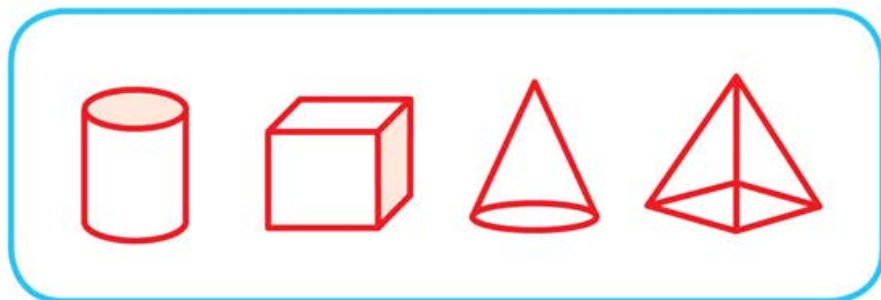

รูปร่างอิสระ (Free Shape) คือ รูปร่างที่ศิลปินสร้างขึ้นเพื่อสื่อความหมายทางอารมณ์ ให้ความเป็นอิสระ เคลื่อนไหว และไม่มีการกำหนดที่แน่นอน

๔. รูปทรง (Form) คือมวล (Mass) และปริมาตร (Volume) ของวัตถุในอากาศมีลักษณะเป็น ๓ มิติ คือความกว้าง ความยาว ความสูง ซึ่งทำให้เกิดการรับรู้ในเรื่องของความมีมิติและน้ำหนัก รูปทรงมีหลายชนิด ดังนี้

รูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) คือ รูปทรงที่ล้อมรอบด้วยเส้นตรง เส้นโค้งวงกลม และเส้นวงรีทั้ง ๓ มิติ เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ รูปทรงกระบอก รูปทรงกรวย และรูปทรงพีระมิด เป็นต้น

รูปทรงธรรมชาติ (Natural Shape) คือ รูปทรงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น รูปทรงมนุษย์ รูปทรงพืช รูปทรงสัตว์ รูปทรงก้อนหิน รูปทรงภูเขา เป็นต้น

รูปทรงอิสระ (Free Form) คือ รูปทรงที่ไม่มีโครงสร้างแน่นอน เป็นรูปทรงที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของศิลปิน

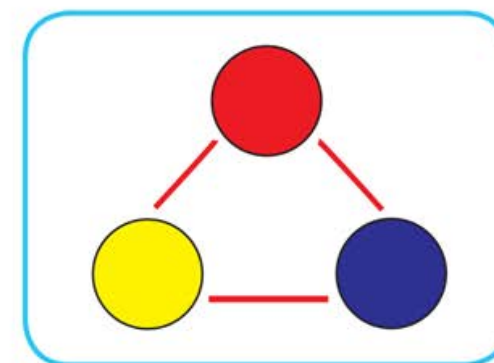
๕. สี (Colour) เป็นทัศนธาตุที่เกิดจากปฏิกิริยาของสายตากับแสงที่ตกกระทบวัตถุแล้ววัตถุดูดซับรังสีและสะท้อนความยาวของคลื่นแสงไม่เท่ากัน

สีเป็นทัศนธาตุสำคัญในการสร้างงานทัศนศิลป์เพราะสีมีอิทธิพลในเรื่องของอารมณ์ การสื่อความหมาย และก่อให้เกิดการรับรู้ ได้ ๓ ลักษณะคือ การรับรู้สีของแสง (coloured Light) การรับรู้สีของสาร (Coloured Pigment) และการรับรู้สีในเชิงจิตวิทยา (Coloured Meaning)

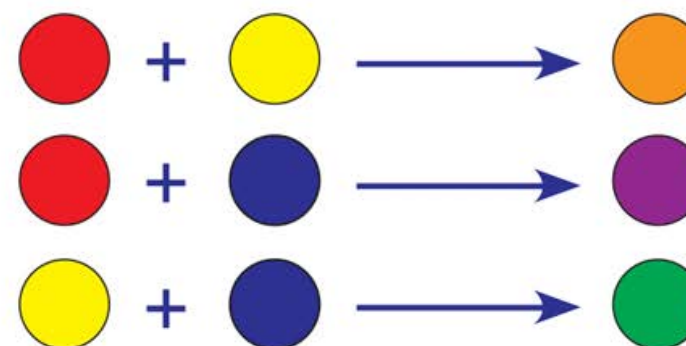
๕.๑ สีของแสง (coloured Light) คือความแตกต่างของคลื่นแสงที่เรามองเห็นโดยมีแม่สีพื้นฐานคือ สีแดง (Red) สีเขียว (Green) และสีน้ำเงิน (Blue) เมื่อสีทั้งสามรวมตัวกันจะเห็นเป็นสีขาว เช่น การมองเห็นสีจากจอโทรทัศน์ การมองเห็นสีจากจอมอนิเตอร์ และจอโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

๕.๒ สีของสาร (Coloured Pigment) คือสีที่มองเห็นบนวัตถุต่างๆ เกิดจากการสะท้อนของคลื่นแสง เมื่อลำแสงสีขาวตกกระทบวัตถุ คลื่นแสงบางส่วนจะถูกดูดซับไว้และสะท้อนเพียงบางสีออกมา

แม่สีพื้นฐาน (primary Colours) คือสีที่เป็นต้นกำเนิดของสีต่างๆ ได้แก่ สีแดง (Red) สีเหลือง (Yellow) และสีน้ำเงิน (Blue)

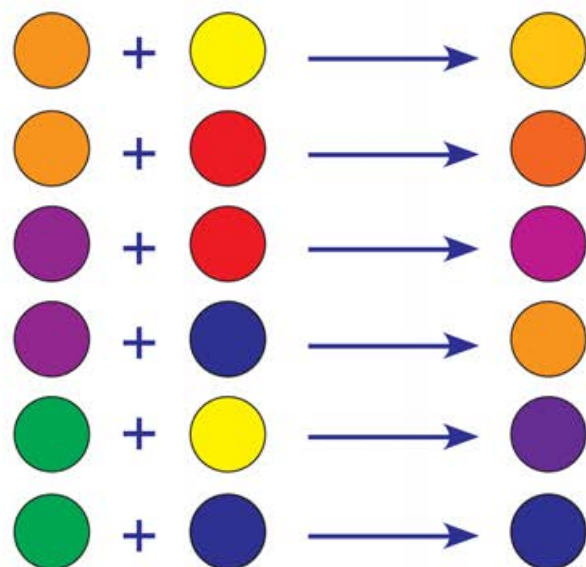

สีขั้นที่ ๒ (Secondary Colours) คือสีที่เกิดจากการผสมของแม่สีแต่ละคู่ด้วยเนื้อสีที่เท่ากัน ได้แก่ สีส้ม (Orange) สีม่วง (Violet) และสีเขียว (Green)

สีขั้นที่ ๓ (Tertiary Colours) คือสีที่เกิดจากการผสมแม่สีกับสีขั้นที่ ๒ แต่ละคู่ด้วยเนื้อสีที่เท่ากัน ได้แก่ สีส้มเหลือง สีส้มแดง สีม่วงแดง สีม่วงน้ำเงิน สีเขียวเหลือง และสีเขียวน้ำเงิน

วรรณะของสี เกิดจากการแบ่งสีในวงจรสีกออกเป็น ๒ กลุ่มโดยมีสีเหลืองและสีม่วงอยู่ตรงกลาง สีกลุ่มแรกที่อยู่ซ้ายมือ เช่น สีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้มแดง สีแดง สีม่วงแดงฯ เรียกว่า สีวรรณะอุ่น จะให้ความรู้สึกร้อน อบอุ่น สนุกสนาน และโดดเด่นดึงดูดความสนใจ ส่วนสีกลุ่มที่สองที่อยู่ขวามือ เช่น สีเขียวอ่อน สีเขียว สีน้ำเงิน สีม่วง สีม่วงน้ำเงิน ฯ เรียกว่า สีวรรณะเย็น จะให้ความรู้สึกเย็นตา สงบ ลึกลับ

ภาพแสดงการแบ่งวงจรสีกออกเป็นสีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็น

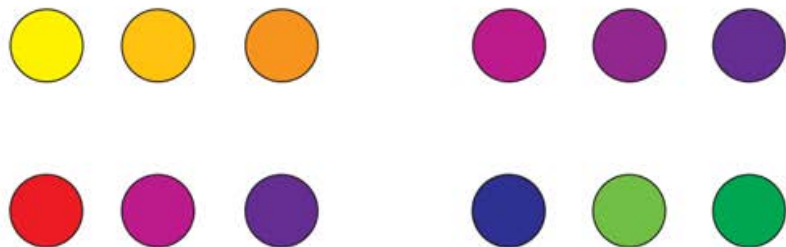

๕.๓. สีในเชิงจิตวิทยา (Coloured Meaning) ได้แก่ การรับรู้ทางอารมณ์ของมนุษย์ที่มีต่อสีต่างๆ โดยอ้างอิงจากประสบการณ์และธรรมชาติ เพื่อสื่อสารในงานทัศนศิลป์ให้เกิดความหมายที่เข้าใจตรงกัน ดังนี้

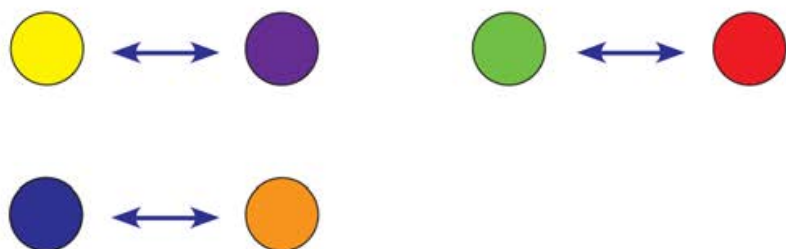
- **สีแดง** ให้ความรู้สึกสว่างไสว ความร้อนแรงและโดดเด่น
- **สีเหลือง** ให้ความรู้สึกแจ่มใส ร่าเริง ดึงดูดสายตา
- **สีส้ม** ให้ความรู้สึกคึกคักว่องไว ทนสมัย มีพลัง
- **สีน้ำเงิน** ให้ความรู้สึกสุขุม สงบเยียบ หนักแน่น สุภาพ
- **สีเขียว** ให้ความรู้สึกสดชื่น เย็นตา ชุ่มชื้น ปลอดภัย เป็นธรรมชาติ
- **สีม่วง** ให้ความรู้สึกช้อนเร้น เร้นลับ มีเสน่ห์ แอบแฝง
- **สีชมพู** ให้ความรู้สึกอ่อนหวาน น่ารัก สดใส นุ่มนวล
- **สีน้ำตาล** ให้ความรู้สึกเก่าแก่ โบราณ สงบ หนักแน่น
- **สีเงิน** ให้ความรู้สึกมีค่า มีราคา ทนสมัย
- **สีทอง** ให้ความรู้สึกหรูหรา มีความสำคัญ เจริญรุ่งเรือง ความมั่งคั่ง อุดมสมบูรณ์
- **สีเทา** ให้ความรู้สึกหดหู่ เศร้าหมอง ไร้ชีวิต ด้อยค่า ลึกลับ
- **สีขาว** ให้ความรู้สึกเรียบง่าย สะอาด บริสุทธิ์ ความดีงาม ความจริง
- **สีดำ** ให้ความรู้สึก ลึกลับ เศร้าโศก น่ากลัว หนักแน่น อดทน มีพลัง

เรื่องของสีและความหมายที่กล่าวมานั้นเป็นไปตามความรู้สึกของคนทั่วไป แต่การเลือกใช้สีทางทัศนศิลป์ยังมีหลักของการใช้สีอีกหลายประการเช่น สีกลมกลืนและสีที่ขัดแย้งกันอย่างรุนแรง เป็นต้น

สีกลมกลืน (Harmony) ได้แก่วัตถุที่อยู่ใกล้เคียงกันในวงจรสี ให้ความกลมกลืนทางสายตาเป็นเอกภาพ ดังตัวอย่าง

สีขัดแย้งกันอย่างรุนแรง (Contrast) ได้แก่วัตถุที่อยู่ตรงกันข้ามในวงจรสี ให้ความรู้สึกขัดแย้งและตัดกันอย่างรุนแรง แต่ถ้านำมาใช้ตามสัดส่วน ๑๐๐ : ๓๐ จะทำให้เกิดความโดดเด่นต่อสายตา ดังนี้

๖.๕ คุณค่า (Value) คือค่าน้ำหนักของแสงและเงา หรือค่าน้ำหนักของสี หรือการเติมสีขาวและสีดำลงในเนื้อสีต่างๆ เพื่อทำให้เกิดมิติ เกิดระยะใกล้-ไกล สามารถสร้างงานทัศนศิลป์ให้ดูสมจริง

ภาพแสดงค่าของแสงและเงาทำให้เกิดมิติระยะใกล้-ไกล

ศิลปิน วสันต์ นิยมสมาน

จากภาพแสดงให้เห็นน้ำหนักของแสงที่มีต่อสายตา ทำให้เกิดระยะใกล้-ไกล ให้นักเรียนสังเกตสีของภาพที่แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือส่วนหน้า ที่อยู่ใกล้ที่สุดก่อนถึงต้นไม้ ส่วนกลางที่อยู่ตรงต้นไม้ไกลออกไปถึงบ้านและส่วนไกลสุดกลุ่มบ้านและทิวไม้ที่อยู่หลังบ้าน จะเห็นว่าการให้น้ำหนักสีต้นไม้ทั้ง ๓ ส่วนแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ ระยะใกล้สีน้ำหนักรวมจะเข้ม ระยะกลางสีน้ำหนักรวมจะจางลงด้วยการผสมสีดำ และระยะไกลสีน้ำหนักรวมที่จางที่สุดดูจางกว่าระยะเหมือนเดิมสีขาวลงในเนื้อสี

๗.๑ พื้นผิว (Texture) หมายถึง ผิวของงานทัศนศิลป์ที่ปรากฏให้เห็น มีหลากหลายลักษณะ เช่น เรียบ ขรุขระ หยิบย่น มันวาว เป็นต้น ลักษณะของพื้นผิวที่แตกต่างกันนี้ ก่อให้เกิดอารมณ์ในการรับรู้ต่างกัน

ผิวมันแวววาว ทำให้เกิดคุณค่า ตื่นเต้นเร้าใจ

ผิวมีลักษณะต่างกันทำให้เกิดรูปและพื้น